

VaderKracht Centraal, nr. 25

Mei 2024,

3^e jaargang nr. 5

Versie: 27-05-2024

© Bob de Raadt

Freelance Contextueel Maatschappelijk Werker – Methodisch Ouderbegeleider –
Pastoraal counselor - lid Connect2Grow > Connect2Fathers/Fathers4Fathers –
Auteur/boekenrecensent – Assistent onderzoek Verloskunde-Gynaecologie Erasmus MC
Sophia – Gastdocent Erasmus MC Academie – ROTTERDAM – blogger voor vakbond
CGMV – extern adviseur Veer-Krachtige Ouders.

www.bobderaadt.nl

www.bobderaadt.nl/vaderschap.php (interviews & boekrecensies)

www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php (Rotterdams project 'vaderschap')

www.bobderaadt.nl/socialeverloskunde.php (kwetsbare zwangeren/risicofactoren)

www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php (magazine vaderschap & ontwikkelingen)

www.bobderaadt.nl/oudersenchristelijk geloof/Daddycation/betrokkenvaderschap.php

www.bobderaadt.nl/VaderKrachtCentraal.php : christelijk geïnspireerd magazine
(digitaal)

www.bobderaadt.nl/fathersmatters.php Vaders doen ertoe.

@ bobderaadt@live.nl

Ook op: LinkedIn – Instagram – You Tube: https://youtu.be/y9WX_gspePw

+ <https://www.youtube.com/channel/UC1XmtqO6KlofGRFNGlqNakQ>

Inhoudsopgave:

- Agenda (pag. 2)
- Berichten (pag. 2).
- De Christelijke Zorgverzekeraar (voorheen Prolife): van 13 mei t/m 17 mei 2024 > actieweek >> Sterke gezinnen (pag. 2).
- Vaderschap in christelijk perspectief (pag. 5)
- Jesaja 53, bijbelstudie (pag. 7).
- Connect2Israël (pag. 17)

Agenda:

- 16 juni 2024: 10.00 uur – Vaderdag – Perron, Ontmoetingskerk te Zoetermeer.

Berichten:

- Mannendag Gorinchem:

De Mannendag in Gorinchem, afgelopen 20 april werd bezocht door 40 mannen. Op het programma stond een boeiende lezing van Willem de Vink en een interessant vraag & antwoorddeel. Tijdens de lunch stond ontmoeting centraal. De lezing van Willem de Vink is terug te vinden op www.bobderaadt.nl/mannendag.php Aangezien er duidelijk behoefte is aan een dergelijke ontmoetings- en themadag hopen we in het najaar een volgende Mannendag te organiseren. Andere artikelen van Willem de Vink zijn te vinden in het themadeel: www.bobderaadt.nl/fathersmatters.php

De Christelijke Zorgverzekeraar (voorheen Prolife): van 13 mei t/m 17 mei 2024 > actieweek >> Sterke gezinnen ¹

- www.dechristelijkezorgverzekeraar.nl/christelijke-zorg/zorgen-voor-elkaar/sterke-gezinnen/een-sterk-gezin/een-sterke-basis-onder-je-gezin
- <https://click.dechristelijkezorgverzekeraar.nl/16/190/7> > Ben Ketting praat met Job van Beek en Jos Leijenhorst. Een inspirerend gesprek over het bouwen van

¹ Zie ook in https://www.bobderaadt.nl/documents/vaderkrachtcentraal/VaderKracht_Centraal_18.pdf : een redactioneel artikel over de relatie ‘vaderschap en zorgverzekering’: “Ik was 18 oktober op de beurs ‘Familiedagen’ in de Evenementenhal te Gorinchem. Ik had die beurs nog niet eerder bezocht. Nu had ik echter een uitnodiging gekregen om tijdens deze beurs een interview te geven over het thema ‘man-zijn – echtgenoot-zijn – vader-zijn en priester in je gezin zijn’. Een bijzonder thema en ook weer niet een alledaags thema. Het was leuk om dat interview te doen en er waren tijdens dat interview ook een aantal luisteraars, die aandachtig het gesprek volgden. Elders in dit nummer van VaderKracht Centraal vindt u de aantekeningen van het interview. De ‘Familiedagen’ zijn vooral gericht op personen uit de reformatorische gezindte en ik vond het ook nuttig om met een aantal standhouders in gesprek te gaan. Zo raakte ik in gesprek met vertegenwoordigers van een zorgverzekering. Ik stelde de vraag wat zij specifiek met het thema ‘vaderschap’ doen in hun zorgpakket. Eigenlijk bleek ook nu weer dat het onderwerp ‘vaderschap’ en/of ‘vader-zijn’ geen issue is. Ook hier een geval van een onderbelicht, ondergesneeuwd, onbedacht aandachtsveld. Vaderschap wordt niet specifiek benoemd als helpende, steunende factor binnen de kraamzorg, bij de eerstelijnsverloskundige zorg, in geval van mantelzorg en zit dus niet in een zorgpakket aanvullende zorg. Geen extra financiering of vergoeding als zorgoptie. De reactie van de zorgverzekeraars was verbazing, verrassing en zo iets als “nooit bij stilgestaan”. Een eyeopener dus voor hen. Zij zouden dat thema intern aankaarten. Wordt vervolgd. Bij deze dus > een mooi resultaat.

een sterk gezin. Wat is Gods visie op gezin? Wat gebeurt er in de maatschappij? Welke taken hebben we als ouders?

- <https://click.dechristelijkezorgverzekeraar.nl/16/190/7/f00ea57220f3ffd7b051e88b50dc2da8e1644410> > Maarten Goossensen leest voor uit Efeze 5:22-33. De basis voor een sterk gezin is een sterk huwelijk.

Een goede start maakt het verschil

Vaders en moeders hebben beiden hun eigen rol binnen de opvoeding. Ze vullen elkaar aan en zijn allebei nodig voor gezonde hechting in een gezin. Vandaag (14 mei) gaat het speciaal over de rol van vaders.

- **Vaderkracht in contact**

Een hechte relatie geeft groei, bloei en saamhorigheid. Willie de Jong is kraamverzorgende. Haar mooiste moment? De blik van een vader als zijn kind net geboren is. In deze podcast vertelt Willie over de rol van een vader in de hechting van een kind.

Podcast:

<https://click.dechristelijkezorgverzekeraar.nl/16/190/7/73719ea5e9872337c15c9b7e618bd21bd4970a47>

- www.dechristelijkezorgverzekeraar.nl/christelijke-zorg/zorgen-voor-elkaar/sterke-gezinnen/een-hecht-gezin/betrokken-vaderschap >

Betrokken vaders

De eerste 1000 dagen van een kind zijn erg belangrijk. Deze periode duurt van de bevruchting tot de 2e verjaardag. Het heeft veel invloed op de ontwikkeling en gezondheid voor de rest van het leven van een kind. Ook de rest van het gezin heeft voordeel van een betrokken vader.

Met een artikel van David Borman. Fragment: "De eerste 1000 dagen van een kind zijn erg belangrijk. Deze periode duurt van de bevruchting tot de 2e verjaardag. Het heeft een enorme invloed op de ontwikkeling en gezondheid voor de rest van zijn leven. Dat deze fase belangrijk is wordt steeds duidelijker".

"De voordelen voor vaders

Naast de voordelen voor de moeder en het kind ervaren betrokken vaders zelf ook vele voordelen. Uit onderzoek werd duidelijk dat, vergeleken met minder betrokken vaders, betrokken vaders:

- Een betere, intiemere band hebben met hun kind.
- Zich meer verbonden voelen met hun partner.
- Minder kans hebben om te scheiden.
- Een betere fysieke, geestelijke en seksuele gezondheid hebben.
- Zich over het algemeen gelukkiger voelen".

• **Lectio divina | Maarten Goossensen | Dag 2**

Maarten Goossensen leest voor uit Psalm 37:3-7. Zit je midden in de kleine kinderen en staan jullie helemaal in de overleefstand? Je bent niet alleen! Laat je bemoedigen door de woorden uit deze psalm.

- www.dechristelijkezorgverzekeraar.nl/christelijke-zorg/zorgen-voor-elkaar/sterke-gezinnen/sterke-verbinding/het-gezin-als-oefenplek-voor-ruzie
- www.dechristelijkezorgverzekeraar.nl/christelijke-zorg/zorgen-voor-elkaar/sterke-gezinnen/tijd-en-aandacht-voor-elkaar/burn-out-voor-ouders > Bij een parentale burn-out zijn het de zorgtaken in het gezin die de ouder te veel worden. Het heeft echt met de opvoeding te maken. Normale activiteiten buiten het gezin kunnen dan wel doorgaan, maar de ouder heeft geen energie om voor de kinderen te zorgen. Met een parentale burn-out trekt de ouder zich ook terug van zijn of haar kinderen. Hieraan herken je een parentale burn-out:

- Je vergeet snel dingen.
- Je hebt steeds minder zin om bij je kinderen of gezin te zijn.
- Je hebt een kort lontje en bent prikkelbaar.
- Je kunt niet goed slapen en bent daardoor erg moe.
- Je kunt niet goed opletten.
- Je bent veel negatief en hebt minder zin in dingen doen.
- Je hebt faalangst.
- Je hebt lichamelijke klachten.

www.dechristelijkezorgverzekeraar.nl/christelijke-zorg/zorgen-voor-elkaar/sterke-gezinnen/herinneringen-maken/blijvende-herinneringen

Kies bewust voor je gezin

Het is dus belangrijk om voor jezelf en jouw gezin te bepalen welke dingen jullie afleiden en hoe je daar samen mee om wilt gaan. Voor mij persoonlijk betekent dat bijvoorbeeld dat ik op vakantie mijn smartphone thuislaat. Ook kiezen we ervoor samen dingen te gaan doen die we allemaal leuk vinden. Denk aan spelletjes doen, samen koken, naar een museum, naar het bos of een ritje in de bus of in de trein. Een

geestelijke roeping. Het biedt hem de kans om Gods liefde en waarheid door te geven aan de volgende generatie en zo de fundamenten te leggen voor een leven van geloof, hoop en liefde.

Toevoeging:

1. **Gids in het geloof:** Als christelijke vader is het belangrijk om je gezin te helpen begrijpen wat geloof betekent. Dat betekent niet alleen praten over God, maar ook laten zien hoe je geloof je dagelijkse leven beïnvloedt. Samen bidden, de Bijbel lezen en naar de kerk gaan zijn goede manieren om dit te doen.
2. **Goed voorbeeld:** Als vader ben je een voorbeeld voor je kinderen, vooral als het gaat om eerlijkheid, liefde en respect. Door eerlijk te zijn en anderen met vriendelijkheid te behandelen, laat je zien wat het betekent om een goed mens te zijn.
3. **Familiewaarden:** Hoe je thuis met je gezin omgaat, laat zien waar je voor staat. Door je partner liefdevol te behandelen en je kinderen te steunen, laat je zien wat belangrijk is in het leven.
4. **Kracht van het gebed:** Het gebed is een belangrijk onderdeel van het vaderschap. Door te bidden voor je gezin laat je zien dat je om hen geeft en dat je hoopt dat ze veilig en gelukkig zijn.
5. **Doorgeven van geloof:** Als vader kun je je kinderen helpen om te groeien in hun geloof door met hen te praten over wat je gelooft en waarom dat voor jou belangrijk is. Op die manier geef je hen een stevige basis mee voor hun eigen geloofsreis.

Dus, als jonge vader is het belangrijk om te onthouden dat vaderschap meer is dan alleen maar voorzien in de behoeften van je kinderen. Het gaat erom hen te helpen opgroeien tot goede mensen, met een stevig geloof en sterke waarden.

Er zijn verschillende teksten uit de Bijbel die passen bij de verschillende aspecten van vaderschap in een christelijk perspectief. Hier zijn een paar voorbeelden:

1. **Geestelijke leiding:**
 - Spreuken 22:6: "Leer een kind van jongs af aan de juiste weg, en het zal er niet van afwijken als het ouder wordt."
 - Deuteronomium 6:6-7: "Deze geboden die ik je vandaag geef, moet je in je hart prenten. Je moet ze je kinderen inprenten en erover spreken wanneer je thuis bent, wanneer je onderweg bent, wanneer je gaat slapen en wanneer je opstaat."
2. **Morele opvoeding:**
 - Efeziërs 6:4: "Vaders, wek geen woede op bij uw kinderen, maar breng ze op in de discipline en in de onderrichting van de Heer."
 - Spreuken 20:7: "Een rechtvaardig mens leeft onberispelijk; zijn kinderen zijn hem tot zegen."
3. **Gezinsleven als getuigenis:**
 - Kolossenzen 3:18-21: "Vrouwen, wees uw man onderdanig zoals dat bij de Heer past. Mannen, heb uw vrouw lief en wees niet bitter tegen haar. Kinderen, gehoorzaam je ouders in

We kunnen pas ten diepste beseffen hoe uiterst belangrijk deze profetie voor Israël is om haar Messias te herkennen – Hem te geloven, te gehoorzamen, te dienen, als de kracht van dit woord eerst bij onszelf is geland.

Omdat dit zo fundamenteel is voor het verstaan van her lijden van Jezus, gaan we dit hoofdstuk eerst kort zelf vers voor vers bekijken. Het is het in een betrekkelijk kort tijdsbestek niet mogelijk alles diepgaand te bespreken.

We beginnen bij Jesaja 52:13-15.

Deze drie verzen vormen min of meer een samenvatting van wat er hier na volgt.

‘Zie’. ‘Zie, Mijn Knecht. Dit woordje ‘Zie’ vraagt de aandacht: Let op, kijk uit, zie. We komen het vaker tegen als de Here God de aandacht vestigt op Zijn Zoon: ‘Zie, Mijn Knecht’, en ‘Zie een Man’ (Zach. 6:12), ‘Zie, uw Koning’ (Zach. 9:9), ‘Zie, uw God’ (Jes. 40:9). Het zijn deze vier aspecten (knecht, mens, koning, God) van de Messias, waarover de profeten tot Gods volk spreken. In het Nieuwe Testament zien we Johannes de Doper, die naar Jezus wijst met de woorden: ‘Zie, het Lam Gods’.

Er klinkt in het Nieuwe Testament ook een andere stem, die begint met ‘Zie’. Het is Pilatus, die spottend en sarcastisch naar Jezus wijst met de woorden ‘Zie, de mens’ en ‘Zie, uw koning’ (Joh. 19:5 en 14).

Hier echter spreekt God, door de mond van Jesaja: ‘Zie, Mijn Knecht. Hij zal verstandig (effectief, deskundig) handelen. En dat heeft tot gevolg Zijn verhoging, Zijn verheven worden, Zijn ten zeerste verheven worden. Verhoogd bij Zijn opstanding, verheven bij Zijn hemelvaart en ten zeerste, als climax, verheven als Hij plaats mag nemen aan de rechterhand van God, Zijn Vader.

Voordat Hij verhoogd wordt, zou Hij moeten lijden en vernederd moeten worden. Zijn lichaam zou zo zwaar worden toegetakeld en gemarteld, dat Hij misvormd en onherkenbaar zou zijn.

Toch zal er, ondanks het gruwelijke lijden, een dag komen, waarop koningen met eerbied naar Hem zullen opzien. In vers 12 van het volgende hoofdstuk lezen we dan ook, dat Hij met machtigen de buit zal delen.

In hoofdstuk, 53, begint de profeet met de woorden:

*1 Wie heeft onze prediking geloofd,
en aan wie is de arm van de HEERE geopenbaard?*

Dit zijn geen twee, van elkaar losstaande vragen, zoals je zou kunnen denken.

In het Oude Testament lezen we meerdere keren over de ‘arm’ van God. Het is een uitdrukking van Zijn macht, waarmee Hij slaat, sterkt, verlost, redt. (zie bijv. Jes. 51:9; 52:10)

Deze twee vragen vormen tezamen in feite een proclamatie, een uitspraak. En dergelijke vraagstelling vinden we bijv. ook in Richteren 14:18, waar twee vragen in feite een uitspraak vormen. (*Misschien even laten opzoeken door de hoorders*).

Wat betekent dan de uitspraak in het eerste vers van Jesaja 53?

Het gaat over de prediking van Gods Woord en over Zijn kracht.

Als we hierover nadenken, dan komen we uit bij een tekst als Romeinen 1:16

Want ik schaam mij niet voor het Evangelie van Christus, want het is een kracht van God tot zaligheid voor ieder die gelooft, eerst voor de Jood, en ook voor de Griek.

Met andere woorden: De prediking, de profetie, waar Jesaja het over heeft spreekt over de kracht van God, die geopenbaard is in de lijdende Messias; een profetie die het eerst tot de Jood gericht is tot diens behoud.

De vraag, die ons vanavond bezighoudt is, of het Joodse volk dit heeft verstaan.

Wie zijn zich bewust van de ‘arm des Heren’, de kracht van God, dit Evangelie? Deze vraag stelt Paulus ook in de brief aan de Romeinen: ‘Here, wie heeft geloofd wat hij van ons hoorde?’ (Rom. 10:16). Wie heeft begrepen, waar het Evangelie over gaat en wat de kracht daarvan is?

Johannes citeert deze woorden in zijn evangelie, (Joh. 12:38-40): *Daarom konden zij niet geloven, omdat Jesaja verder gezegd heeft: Hij heeft hun ogen verblind en hun hart verhard, opdat zij niet met de ogen zouden zien en met het hart inzien en zich bekeren en Ik hen zou genezen.* (Jes. 6:10)

Op de verblinding van het Joodse volk kom ik nog terug.

We willen nu weder dit prachtige hoofdstuk doornemen.

*2 Want Hij is als een loot opgeschoten voor Zijn aangezicht,
als een wortel uit dorre aarde.*

Gestalte of glorie had Hij niet;

als wij Hem aanzagen, was er geen gedaante dat wij Hem begeerd zouden hebben.

Hij is als een loot opgeschoten, als een wortel uit dorre aarde. Na eeuwen waarin de herinnering aan de zoon van Isai, David en diens geweldige regering was weggeëbd, bleek de wortel van Isai door Gods eeuwige trouw nog levenskracht in zich te hebben en zou er, naar de belofte een loot, een spruit voortkomen (Zie: Jes. 4:2, 11:1-2; Jer. 23:5, 33:15, Zach. 3:8, 6:12).

3 Hij was veracht, de onwaardigste onder de mensen,

een Man van smarten, bekend met ziekte,

en als iemand voor wie men het gezicht verbergt;

Hij was veracht en wij hebben Hem niet geacht.

Gestalte of glorie had Hij niet. Er was niets aan Zijn uiterlijk, dat voor mensen aantrekkelijk was. Hij was niet geboren in een prestigieuze rabbijnse familie of in een grote woning. ‘Zijn wieg was een kribbe, Zijn troon was een kruis’, zingen we. In de brief aan de Filippenzen lezen we, dat Hij ‘*Zichzelf ontledigd heeft* (Hij heeft Zijn hemelse heerlijkheid vrijwillig heeft losgelaten) *door de gestalte van een slaaf aan te nemen*’. (Fil. 2:7)

Niet alleen onaantrekkelijk, maar zelfs veracht, onwaardig, ‘*iemand voor wie men het gelaat verbergt*’, *de verachte Ziel, van Wie het volk een afschuw heeft*, (Jes. 49:7).

4 Voorwaar, onze ziekten heeft Hij op Zich genomen,

onze smarten heeft Hij gedragen.

Wij hielden Hem echter voor een geplaagde,

door God geslagen en verdrukt.

De Messias leed in onze plaats – Hij droeg onze ziekten, ons lijden, onze pijn en de gevolgen van de zonden, die wij begingen, terwijl wij dachten, dat Hij gestraft werd en dat Zijn lijden Gods straf was voor de zonden, die Hij zelf zou hebben begaan. Wij begrepen niet, dat het voor onze zonden was.

5 Maar Hij is om onze overtredingen verwond,

om onze ongerechtigheden verbrijzeld.

De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem,

en door Zijn striemen is er voor ons genezing gekomen. (Rom. 4:25)

Hij was doorboord, doorstoken. Niet vanwege eigen schuld, maar door ons wangedrag. De geselingen door de soldaten van Pilatus betekenden voor ons genezing. (1 Petrus 2:24)

*6 Wij dwaalden allen als schapen,
wij keerden ons ieder naar zijn eigen weg.
Maar de HEERE heeft de ongerechtigheid van ons allen
op Hem doen neerkomen.*

Het Hebreeuws spreekt over dwalende schapen. Schapen, die door onoplettendheid van de kudde zijn verdwaald. Maar ook schapen, die opzettelijk hun eigen weg gingen. Desondanks legde God al onze zonden en ongerechtigheden op Hem – op de Messias.

*7 Hij werd mishandeld en liet zich verdrukken (NBG)
maar Hij deed Zijn mond niet open.
Als een lam werd Hij ter slachting geleid; (Openb. 5:6)
als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, zo deed Hij Zijn mond niet open*

Hij deed Zijn mond niet open. Hij heeft tegen de Joodse leiders en Pilatus geen woord gesproken voor Zijn eigen verdediging (zie bijv. Matth. 26:62; 27:14 e.a.)

*8 Hij is uit de angst en uit het gericht weggenomen,
en wie zal Zijn leeftijd uitspreken?
Want Hij is afgesneden uit het land van de levenden.
Om de overtreding van mijn volk is de plaag op Hem geweest.*

‘Hij is uit de angst weggenomen.’ Hij is verhoord uit Zijn angst, lezen we in Hebr. 5:8. We zouden kunnen denken aan de geweldige angst, die Hij heeft geleden in Gethsemane, waar Zijn angstzweet met bloeddruppels op de aarde vielen.

Hij werd ‘afgesneden uit het land der levenden’. Hij kreeg een doodvonnis. De plaag, de doodstraf die het volk, die wij verdiend hadden, kwam op Hem.

*9 Men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld,
en Hij is bij de rijke in Zijn dood geweest,
omdat Hij geen onrecht gedaan heeft
en geen bedrog in Zijn mond geweest is.*

Het was de gewoonte van de Romeinen dat de lichamen van gekruisigden aan het kruis bleven hangen ter afschrikking en als voedsel zouden dienen voor de wilde dieren. Daar moeten we aan denken, als we lezen dat Zijn graf bij ‘de goddelozen’ zou worden gesteld, maar God beschikte anders.

*10 Maar het behaagde de HEERE Hem te verbrijzelen, Hij heeft Hem ziek gemaakt.
Als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben,
zal Hij nageslacht zien, Hij zal de dagen verlengen;
het welbehagen van de HEERE zal door Zijn hand voorspoedig zijn.*

Het is nauwelijks te begrijpen, dat het God, Zijn Vader, behaagde om Zijn eigen Zoon te verbrijzelen. Misschien – maar dat is menselijk denken – kunnen we ons voorstellen, dat God,

ondanks Zijn almacht, voor een geweldig dilemma stond: óf Zijn Zoon, óf de mensheid. Wat een liefde!!!

*11 Om de moeitevolle inspanning van Zijn ziel zal Hij het zien,
Hij zal verzadigd worden.
Door de kennis van Hem zal de Rechtvaardige, Mijn Knecht, velen rechtvaardig
maken,
want Hij zal hun ongerechtigheden dragen.*

De Messias zou de gevolgen van Zijn inspanning zien: door zelf hun ongerechtigheden te dragen, zou Hij velen rechtvaardig maken.

*12 Daarom zal Ik Hem veel toedelen,
en machtigen zal Hij verdelen als buit,
omdat Hij Zijn ziel heeft uitgestort in de dood, (2 Kor. 15:3)
onder de overtredders is geteld, (Marcus 15:28; Lucas
22:37)
omdat Hij de zonden van velen gedragen heeft en voor de overtredders gebeden heeft.*

De vraag, waar we nu een antwoord op zoeken luidt natuurlijk: ‘Waarom wordt dit prachtige hoofdstuk door het hedendaagse Jodendom vermeden bij de wekelijkse haftara-lezingⁱⁱ en waarom is het zo onbekend?’

De traditionele Joodse uitleg van Jesaja 53 (De Lijdende Knecht is de Messias)

Rond de profetie van Jesaja 53 is in de Talmoedⁱⁱⁱ en Midrasj^{iv} sprake geweest van veel verwarring en de interpretaties van de rabbijnen waren soms ronduit tegenstrijdig. In de eerste eeuw was men in het algemeen van menig, dat de Lijdende Knecht uit Jesaja 53 wees naar de Messias. Daarbij heeft men echter op geen enkele manier een verband willen leggen met de mogelijkheid, dat die knecht Jezus zou kunnen zijn.

Eén van de oudste getuigenissen van het feit dat Jesaja 53 door de synagoge beschouwd werd als een profetie, die verwees naar de Messias, vinden we bij **Jonathan ben Uzziel** (eerste eeuw na Christus). Hij beschouwde de Messias weliswaar als een mens, maar desondanks als een heilige en ontzagwekkende verschijning. De Messias pleit voor de zonden van Zijn volk, dat daardoor vergeving kan krijgen. Zijn gebeden worden verhoord, nog voordat Hij Zijn mond heeft open gedaan. Hij is een groot leraar. Door Zijn wijsheid bevrijdt Hij de onschuldigen. Hij bevrijdt de ziel van Zijn volksgenoten. Met de komst van de Messias breekt een gouden tijd aan voor Israël.

Hij kon zich echter niet vinden in de Messiaanse uitleg, dat de Verlosser zou moeten lijden en sterven. Een *lijdende* Messias is onaanvaardbaar. Om toch tot een aanvaardbare interpretatie te komen, laat hij alle verwijzingen naar heerlijkheid en glorie slaan op de Messias en alle verwijzingen naar lijden en verdrukking zouden dan slaan op het volk Israël.

Abarbanel (1437 – 1508) becommentarieert Jes. 52:12: ‘Zie, Mij Knecht zal voorspoedig zijn’. Hij zegt: “Als Jezus God is, zoals de christenen beweren, dan kan je niet zeggen, dat

Hij, dus God, voorspoedig zal zijn. Je kunt ook niet zeggen, dat Hij (God), een knecht was. Van Jezus kan je ook niet zeggen, dat Hij voorspoedig was, want Hij is gestorven.” Abarbanel erkent, dat de oorspronkelijke Joodse interpretatie Messiaans van aard was, d.w.z. dat in deze profetie wel de Messias werd herkend, maar die Messias niet Jezus kan zijn. Hij trekt fel van leer tegen de Nazareners (volgelingen van de Man uit Nazareth) die beweren dat het gaat over ‘de man, die kort voor de val van de tweede tempel gekruisigd werd in Jeruzalem en die volgens hen de Zoon van God was’.

Rabbi Saädja Gaon (892 – 942) denkt, dat Jesaja spreekt over Jeremia. Jeremia zou ook de loot uit dorre aarde zijn, want hij was nog jong, toen hij met profeteren begon. Ook zou hij zichzelf hebben vergeleken met een lam, dat geslacht gaat worden (Jer. 11:9), de zonden van velen hebben gedragen en voorbede deed voor zijn volk (Jer. 18:20).

In de eeuwen vóór ca. 1000 na Chr. was de gangbare opvatting Messiaans. D.w.z. de meeste uitleggers waren van mening, dat de hoofdfiguur van Jesaja 53 verwees naar een Verlosser, een Messias. De vraag bleef evenwel bestaan, wie dat was. Welke persoon voldeed aan de gedetailleerde beschrijving?

Andere Joodse interpretaties laten Jesaja 53 slaan op Jeremia, Jesaja zelf, Hizkia, Josia of Job.

Latere Joodse uitlegging (De lijdende Knecht is het Joodse volk)

De meeste Joodse mensen geloven tegenwoordig dat Jesaja 53 niet over de Messias spreekt, maar over het volk Israël, dat lijdt onder de handen van de wereld. Sommige rabbijnen beweren dat dit altijd de opvatting van het Jodendom was, maar alle oude Joodse geschriften zagen Jesaja 53 echter als een passage, die sprak over de Messias. Niet over het volk.

Joodse geleerden vóór de tijd van de middeleeuwse rabbi **Rashi** (1040-1105) geloofden allemaal dat Jesaja 53 een beschrijving van de Messias was. Rashi woonde in Spanje in een tijd, waarin Joden en Christenen goed met elkaar overweg konden. In het begin was hij een aanhanger van de Messiaanse duiding van Jesaja 53. Zijn Christelijke vrienden probeerden hem ervan te overtuigen, dat de Bijbelse profetieën op Yeshua wezen. Omdat de profetie zo duidelijk Messiaans van aard is, moest hij kiezen. Hij wilde niet toegeven dat Yeshua de Messias was, dus moest hij het over een andere boeg gooien. De lijdende figuur in deze profetie zou dan niet gaan over de Messias, maar over het volk Israël, dat door toedoen van de volken moest lijden.

Rashi merkt bij vers 4 op, dat het de volken zijn die over Israël zeiden: ‘*Voorwaar, onze ziekten heeft Hij (Israël) op Zich genomen, onze smarten heeft Hij (Israël) gedragen. Wij hielden Hem echter voor een geplaagde, door God geslagen en verdrukt.*’ De heidenvolken zagen dat Israël veel geleden heeft opdat door haar lijden voor alle naties verzoening zou worden gedaan. Israël werd geslagen, opdat de hele wereld vrede zou hebben.

De volken hadden tot dan toe gemeend, dat Israël door God was verworpen vanwege hun zonden, maar zijn nu tot het inzicht gekomen, dat de ellende van de lijdende knecht het gevolg was van hún zonden. Het waren echter de volken zelf, die gezondigd hadden door de knecht des Heren te mishandelen. Door zijn martelaarschap zonder klacht te dragen was de lijdende Knecht (het volk Israël) in staat gebleken een voorbeeld te zijn van geloof en trouw. Daarmee vervulde het zijn heilige plicht. Zo is het Messiaanse ideaal verbonden met de verlossing van de mensheid.^v

Waarschijnlijk waren het ook de gebeurtenissen na de tweede Kruistocht en de afschuwelijke moordpartijen op Joden in Speyer, Worms, Mainz en Keulen in 1096, die hem van standpunt deden veranderen.

Deze visie is later overheersend geworden. Naarmate het besef van zonde en de noodzaak van verlossing uit het rabbijnse Jodendom verdween, wekte het idee van een Messias, die plaatsvervangend moest lijden, steeds meer afkeer (Baron, pag. 26 en 31).

Volgens de Joodse leer is de Messias geen bovennatuurlijk of goddelijk wezen, dat in staat is zonden te vergeven. Het is een sterfelijk persoon, die ertoe zal bijdragen dat Israël weer volledig teruggebracht zal worden naar zijn oude vaderland, om door middel van een hersteld Israël de ethische en geestelijke regeneratie van de mensheid tot stand te brengen en zo alle mensenkinderen tot burgers van Gods rijk te maken.^{vi}

Ook de Joodse uitlegger **Menasseh-ben-Israel** (1604 – 1657) heeft een uitvoerig commentaar geschreven onder de titel ‘De Verzoening’ waarin hij pleit voor de opvatting, dat met de lijdende Knecht het Joodse volk bedoeld wordt.

In vers 4 - 7 legt hij de heidenvolken de woorden in de mond: “Wij hadden de problemen en ellende verdiend, die dit onschuldige volk tijdens hun ballingschap moest verduren. Onze verdorvenheid was de oorzaak van de problemen van Israël. De straf, die ons de vrede aanbrengt was op hem”.

En zo gaat het nog even door. De heidenvolken zijn de oorzaak van het lijden van Israël. En Israël zelf dan?

Vers 11b: ‘*Door de kennis van Hem zal de Rechtvaardige, Mijn Knecht, velen rechtvaardig maken*’. Dit betekent dan dat Israël, een ‘rechtvaardig volk en een heilige natie’, velen zal rechtvaardigen en bevrijden.

‘*Want Hij zal hun ongerechtigheden dragen.*’ Omdat Israël een uitzonderlijk religieus en heilig volk is, zal het voor de volken de verantwoordelijkheid dragen voor de geestelijke toepassing en inachtneming van de wet.

Vers 12: ‘*Omdat Hij Zijn ziel heeft uitgestort in de dood*’. Israel heeft zich, volgens ben-Israel, overgegeven in de dood, het heeft zich laten doden ter wille van de naam van de Heer en heeft geduldig de zonden van anderen gedragen en heeft de vrede gezocht voor de stad, waarheen ze in ballingschap was gevoerd.

Dit is de moderne Joodse visie op de profetie van Jesaja 53

De onhoudbaarheid van deze interpretatie

De geschiedenis van Israël toont echter een ander beeld dan dat van een volk, dat een verzoenende, een lijdende rol heeft gespeeld ten bate van andere volken.

Het is waar, dat door alle eeuwen heen het Joodse volk ontzaglijk heeft moeten lijden. Daar zijn ontelbare voorbeelden van. Een lijden dat nooit geëvenaard is door het lijden, dat andere volken hebben moeten doorstaan.

Maar het is ook niet zo, dat ze dat lijden hebben ondergaan, omdat daardoor hun vijanden en vervolgers verzoening en vergeving zouden ontvangen.

De persoon, over wie geprofeteerd wordt is een *volmaakt onschuldig* slachtoffer, iemand die lijdt voor de schuld van anderen. Hij heeft Zelf ‘geen onrecht gedaan’ en er is ‘geen bedrog in zijn mond geweest’, maar ‘Hij werd verbrijzeld’ om de schuld van anderen.

Ook nam Hij het lijden *vrijwillig* op Zich. Hij heeft Zijn ziel uitgestort in de dood (vers 12).

Hij werd ‘als een lam ter slachting geleid’; als ‘een schaap dat stom is voor zijn scheerders’.

Zijn lijden eindigde in de dood.

Geen van deze dingen kunnen gezegd worden van het Joodse volk. Israël heeft geleden – en lijdt nog steeds – als geen ander volk in de geschiedenis. Maar Israël is geen onschuldig slachtoffer. Haar lijden zijn het directe gevolg van haar zonden. Aldus David Baron (pag. 48). Inderdaad, hun eigen zonden zijn de oorzaak geweest van hun verbanningen, maar omdat Israël in de wereld ook de representant van de almachtige God is, het volk van waaruit de Verlosser Jezus tot ons gekomen is, heeft het de haat van alle Gode-vijandige machten over zich heen gekregen en krijgt die nog steeds.

Verblindings - bedekking

Als we de beide opvattingen:

de persoon in Jesaja 53 is

- a. 'een Messias', die niet heeft geleden
- b. een beeld van het lijdende volk

bezien, dan blijkt het onvermogen, misschien mogen we ook wel spreken van een onwil, om te erkennen, dat deze Persoon een volmaakt beeld is van Yeshua.

Hoe kan dat? Is daar een verklaring voor?

Het was een feit, dat het optreden en de prediking van de Here Jezus de Schriftgeleerden, Sadduceeën en Farizeeën steeds weer tegen de haren instreek. Zijn optreden bedreigde hun positie als geestelijke leiders, maar – en dat gold vooral de Sadduceeën – hun politieke positie. Ze zaten ook niet te wachten op de Messias. Toen de wijzen uit het Oosten vroegen naar de pasgeboren Koning van de Joden, wisten ze hen wel de weg te wijzen, maar zelf kwamen ze niet om ook die Koning hulde te bewijzen. Enkelen, zoals Maria, Simeon en Anna, Zacharias, keken wel uit naar de komst van Hem.

Ze pretendeerden wel de wet stipt na te komen, tot in de kleinste details.

Wat speelde er dan?

De wet van de Here God is een wet van barmhartigheid, van genade, van liefde, voorschriften waarin het hart van God tot heil van de mensheid weerspiegeld wordt. Daarom kon de dichter van Psalm 119 (en vele andere Psalmen) uitroepen: 'Hoe lief heb ik Uw wet'.

Maar van de wetten van de Joodse Schriftgeleerden zei Jezus:

Want zij binden lasten samen die zwaar zijn en moeilijk om te dragen, en zij leggen ze op de schouders van de mensen; maar zij willen die zelf met geen vinger verroeren (Matth. 23:4).

In die – zelf uitgedachte – wetten was geen sprake van liefde, goedheid, genade enz.

Dat schrijnend verschil tussen Jezus, die gekomen was om de genade en de waarheid van God te openbaren (Joh. 1:17) en de regels van de Farizeeën en Schriftgeleerden, was de oorzaak van de haat tegen Jezus. Daar kwam bij, dat men het optreden van Jezus als een bedreiging beschouwde voor de politieke positie van de Sadduceeën (Joh. 11:47-49).

De pretentie, die Hij uitstraalde – hoewel Hij zich nooit aan Israël had voorgesteld als de Messias – was een doorn in hun ogen. Ook het idee van een koninklijke, machtige Messias, die Israël zou bevrijden van de Romeinse bezetting, strookte in het geheel niet met de aanblik van de Man van smarten.

Ultraorthodoxe Joden lezen Jesaja 53 door een aantal brillen.

DE BRIL VAN DE TRADITIE

In de Middeleeuwen circuleerden een aantal fantasierijke en minachtende verhalen over Yeshua. Hi werd afgeschilderd als een bedrieger, die Israël op een dwaalspoor in de richting van de afgoderij bracht.

DE BRIL VAN DE JOODSE WET

Voor de gemeenschap van de charedim is het houden van de wet, de mitzwot, de enige manier om in contact met God te komen en het enige juiste middel tegen de zonde. De meesten zien de Messias als een politieke religieuze figuur, die ervoor zal zorgen dat het

Joodse volk zich aan de Thora zal houden. Dat de Tenach ook spreekt over de lijdende Messias, is voor velen onbekend.

DE BRIL VAN DE HOLOCAUST

Het wereldbeeld van de gemeenschap is gegrond op hun ervaringen in de Holocaust. Veel orthodoxen stellen de Holocaust gelijk met het christelijke Europa en zij leren de geschiedenis van het 'christelijk antisemitisme'. Hierdoor zien velen van hen het christendom als een religie van haat. Omdat de charedim in het verleden werden vervolgd en gedwongen om zich te bekeren, zien zij de gojim (de volken) als mensen, die erop uil zijn hen uit te roeien. Dit zouden allemaal redenen kunnen zijn, dat ze de Messias van Jesaja 53 niet konden of wilden koppelen aan Jezus en zijn er talloze obstakels om de Here Jezus te zien als Israëls Messias.

Maar er is nog iets.

We moeten niet vergeten, dat Jesaja in opdracht van God moet zeggen: *'Luister voortdurend, maar u zult het niet begrijpen. Zie voortdurend, maar u zult het niet opmerken. Maak het hart van dit volk vet, en stop hun oren toe en sluit hun ogen; anders zullen zij met hun ogen zien, en met hun oren horen, en met hun hart begrijpen en zich bekeren, en zal Hij hen genezen.'* (Jes. 6:9,10)

En in Romeinen 11:8 lezen we: *'God heeft hun een geest van diepe slaap gegeven, ogen om niet te zien en oren om niet te horen, tot op de dag van heden.'*

In 2 Korinthe 3:14-16 schrijft Paulus: *'Maar hun gedachten werden verhard, want tot op heden blijft diezelfde bedekking bij het lezen van het Oude Testament, zonder te worden weggenomen. Die bedekking wordt tenietgedaan in Christus. Ja, tot op heden ligt er, wanneer Mozes gelezen wordt, een bedekking op hun hart. Maar wanneer het zich tot de Heere bekeert, wordt de bedekking weggenomen.'*

Elke week wordt Mozes – de Thora – volgens een vast patroon gelezen in de synagoge. Deze lezing wordt afgesloten met de haftara, een lezing uit de Profeten. Het is opvallend dat bij deze haftara lezingen nooit uit Jesaja 53 wordt gelezen. Het lijkt wel of men met dit hoofdstuk geen raad weet. Overigens ook een aantal andere profeten-lezingen, zoals Jes. 7:14 (maagdelijke geboorte); Jes. 42:1-4 (de Knecht des Heren); Jer. 31:31-34 (belofte van een nieuw verbond); Hosea 11:1 (Zoon uit Egypte geroepen) worden overgeslagen (IB-magazine, pag. 5).

Het was deze weerstand tegen Jezus, die elke profetische aanduiding, dat Jezus de Messias was, die hun geestelijke ogen verblindde. Een verblindings, waardoor ze niet konden geloven. Is hier sprake van niet-willen, halsstarrige onwil of van niet-kunnen, onvermogen?

Ontroerend is de conclusie in de woorden van Jezus zelf: *'Jeruzalem, Jeruzalem, u die de profeten doodt en stenigt wie naar u toe gezonden zijn! Hoe vaak heb Ik uw kinderen bijeen willen brengen, op de wijze waarop een hen haar kuikens bijeenbrengt onder haar vleugels; maar u hebt niet gewild!'* (Matth. 23:37) en *'..... omdat u het tijdstip waarop er naar u omgezien werd, (de tijd waarop God naar u omzag – NBG) niet hebt onderkend.'* (Lucas 19:44b)

Niet willen, dan ook: niet kunnen.

Dit mysterie, waardoor Israël niet wilde, maar ook niet kon geloven, onmachtig was om Gods daden in de Here Jezus te zien en te herkennen, kan ons benauwen en verbijsteren.

Als het goed is, dan is het mysterie van de verblindings geen rationele, kille constatering, waar je onbewogen bij blijft. Dan raakt het je hart en ga je zoeken naar antwoorden.

Zo kwam ik voor de vraag te staan, waarom God Zijn volk verblindde? Het is toch ongerijmd om van hen te verwachten, dat ze Zijn Messias zouden kennen, terwijl Hij het Zelf voor hen onmogelijk had gemaakt, door hun ogen te verblinden. (Is deze vraag oneerbiedig gesteld?)

Ik heb getracht om een antwoord te vinden op deze vraag.

Laten we eens proberen om Gods handelen met Zijn volk te begrijpen.

Al in Deuteronomium spreekt God over een verblinding:

Maar de HEERE heeft u geen hart gegeven om dat te erkennen, of ogen om te zien, of oren om te horen, tot op deze dag. (29:4)

Tijdens de woestijnreis, de richtertijd, de tijd van de koningen bleek het volk telkens weer God te vergeten, sterker: Hem aan te klagen, Hem te verruilen voor andere goden, zich slechter te gedragen dan Sodom en Gomorra (Jes. 3:9; Jer. 23:14; Ezech. 16:46-49)

Het volk was Zijn bruid (Hosea 2:18, 19), Zijn zielsbeminde. Hij had ook een geschenk voor haar: Zijn geliefde Zoon. Kon Hij dat geschenk kwijt aan een volk, dat Hem zo afwees? Ja, Hij kon dat geschenk wel beloven, maar hun hart was nog totaal onbereid om dat geschenk in de volle intimiteit te ontvangen. Dat hart moest veranderd worden.

Toen de Here Jezus (dit geschenk van God) naar de wereld kwam, moest Johannes opschrijven: *Hij kwam tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen* (Joh. 1:11) en zelf zei Jezus, dat Hij Zichzelf niet aan hen toevertrouwde (Joh. 2:24). De tekst uit Joh. 1 gaat verder: *... maar allen die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden.* Schuilt hier misschien een deel van de sleutel van het mysterie van Israëls verblinding? Jezus wordt aan Zijn eigen volk voor een tijd onthouden, opdat anderen Hem mogen leren kennen.

Zien we hier ook iets van die prachtige woorden uit Romeinen 11:31 en 32

Zij zijn ook zij nu ongehoorzaam geworden, opdat ook zij door de ontferming die u bewezen is, ontferming zouden verkrijgen. Want God heeft hen allen in hun ongehoorzaamheid opgesloten om Zich over allen te ontfermen.

Een psalm, die we vroeger in de kerk zongen, schoot me te binnen. Psalm 77:6 (berijmd).

Daar zingen we de woorden:

Zou God Zijn genâ vergeten; nooit meer van ontferming weten. Heeft Hij Zijn barmhartigheeden door Zijn gramschap afgesneën?

In de onberijmde versie van die psalm lezen we:

Zou de Heere dan in alle eeuwigheid verstoten en voortaan niet meer goedgezind zijn? Houdt Zijn goedertierenheid voor altijd op? Komt aan Zijn toezegging een einde, van generatie op generatie? Heeft God vergeten genadig te zijn? Of heeft Hij Zijn barmhartigheid door toorn afgesloten?

De psalm eindigt met de woorden: *Gij leidde Uw volk als een kudde door de hand van Mozes en Aäron.* Al is Gods volk ontrouw, als het volk Gods bemoeienis met hen niet wil of kan zien, dan blijft God trouw!

Ondanks die verblinding wil God Zich over allen (heiden en Jood) ontfermen.

Dan komt ook het moment waarop de bedekking zal worden weggenomen (2 Kor. 3:16-18)

We komen nog even terug op de verzen 3 t/m 6 van Jesaja 53

Het valt op, dat een aantal verzen zijn geschreven in de verleden tijd, terwijl een profetie meestal, en ook hier naar de toekomst verwijst. Het lijkt erop, dat de profeet vanuit een verre toekomst terugkijkt naar wat er gebeurd is in het verleden.

Profetisch klinken deze woorden als een berouw: *Wij hebben Hem niet geacht* (vs. 3) *wij hielden Hem voor een geplaagde* (vs. 4); *het waren onze ongerechtigheden* (vs. 5); *wij dwaalden als schapen en gingen onze eigen weg* vs. 6).

En inderdaad: in de toekomst zal Israël zich in diep berouw keren tot hun Messias-Koning. In Zacharias lezen we over dat berouw. Voorafgaande aan de vreugdevolle ontmoeting met de opgestane Heer, voordat ze zullen uitroepen: 'Gezegend is Hij, die komt in de naam van de Heer', zal er een diepe rouwklacht over hun zonden en ongerechtigheden gehoord worden zoals we lezen in Zach. 12: 10-11

-
- Daniël Keijzer geeft in zijn gebedsapp regelmatig updates over belangrijke nieuwsfeiten. Belangrijk als achtergrondinformatie en als gebedspunten.
 - Marjo en Hans hebben in de dienst van afgelopen zondag verteld over hun recente werk in Israël: het meehelpen om de oogst binnen te halen.
 - Israël Today geeft dagelijks nieuwsberichten door, die elders niet gemeld worden.
 - Bid voor de vrede van Jeruzalem

Connect2Israël (18 mei 2024)

- Israël stond afgelopen week stil bij twee belangrijke gedenkdagen: de Yom Hazikaron (voor de gevallen soldaten) en Yom Ha'atzmaot (Onafhankelijkheidsdag).
- Ontroerende en bewogen dagen in een tijd van oorlog en misinformatie (bijv. over het aantal doden, dat sinds oktober 2023 in de Gazastrook te betreuren is en over de voedseltransporten die Gaza binnenkomen).
- In een tijd van protesten tegen Israël en nauwelijks internationale druk op Israëls vijand(en) om te ontwapenen, om voedsel en medicamenten aan de bevolking te verstrekken en om de gegijzelde Israëliërs vrij te laten.
- In de protesten is de Hamasstrijd te herkennen: geweld en vernieling, eenzijdigheid, slachtofferrol, kwalijke leuzen, geschiedvervalsing.
- Het CIDI bestaat dit jaar 50 jaar. Een belangrijke Joodse organisatie die opkomt voor het Joodse volk. Am Jisrael Chai.
- Bid om de vrede van Jeruzalem en de komst van de Vredevorst, de Messias.

Connect2Israël (26-05-2024):

- Wie actief voor Israël wil zijn, kan ideeën opdoen bij www.cvi.nl/inactie
- Wie geïnformeerd wil worden over de situatie in en rond Israël kan terecht op het You Tube-kanaal van Christenen voor Israël en via hun podcast: www.cvi.nl/podcast
- De strijd rondom Israël gaat onverminderd door. Je zou ook kunnen zeggen dat deze strijd zich steeds meer uitbreid over verschillende strijdtonelen en internationale podia. De roep om vrijlating van degenen die nog steeds gegijzeld zijn wordt in Israël steeds luider. Beelden van de terreur en de ontvoeringen op 07-10-2023 zijn indringend en hartverscheurend. Het is een oorlog geworden met veel slachtoffers, verdeeldheid, ontreddering en een grote kans op verdere escalatie.
- De strijdende partijen hebben de genade en de liefde van de Here God en het verlossende werk van Jezus Messias nodig.